

Nazwa Górka Klasztorna powstała w 1923 roku. Stało się tak po przybyciu do tego miejsca Księży Misjonarzy Świętej Rodziny. Poprzednio nazywano ją Górką na Krajnie. Blisko 950 lat temu objawiła się tu Maryja. Było to pierwsze tego typu zdarzenie odnotowane na ziemiach polskich.

Miejsce cudów - Górka Klasztorna

W „Rocznikach Serafickich czyli Kronice Konwentu Ojców Bernardynów w Górcie koło Łobzenicy” znajduje się następujący opis tego wydarzenia. „W roku 1079 po narodzeniu Chrystusa, Najjaśniejsza Maryja Panna raczyła się objawić nad studzienką obecnego cmentarza, nie w postaci wizerunku namalowanego czy rzeźbionego, ale w żywej postaci jaśniejącej niebieskim blaskiem, trzymając na łonie Boskie Dzieciątko. Studnia ta była wykopana przez pasterzy dla pojenia bydła. Objawienie to widział jeden z pasterzy, pilnujący swego bydła, który to przerażony tak wielkim blaskiem, upadł na ziemię. A skoro podniósł oczy i ujrzał niewysłowny majestat i chwałę Matki Bożej, z jak najwyższą czcią oddał Jej pokłon pełen uwielbienia, z jak największą pobożnością na jaką mógł się zdobyć, starał się ją uczcić. To samo uczyniły nieme i nierozumne zwierzęta, klęcząc na ziemi i schylając swe karki dla uczczenia wielkiej Pani nieba i ziemi. Ponieważ dość długo trwało to święte widzenie, wspomniany pasterz pobiegł do najbliższej wsi zwanej Rataje, oddalonej zaledwie o jedną milę włoską i opowiedział przedziwne sprawy Boże. Stamtąd wielki tłum ludu przyszedł (i) zobaczył ciągle jeszcze klęczące bydła”.

Objawienie na Krajnie zbiegło się w czasie ze śmiercią św. Stanisława ze Szczepanowa, który z rozkazu króla Bolesława II został stracony za zdradę. Jest on jednym z patronów Polski oraz świętym Kościoła katolickiego. Jego zabójstwo miało miejsce 11 kwietnia 1079 roku w Krakowie. Niewątpliwie wydarzenie to stało się impulsem do rozwoju chrześcijaństwa na ziemiach polskich. Podobnie rzecz się miała za sprawą cudu na Krajnie, bo przez kolejne wieki pielgrzymowały do Górki Klasztornej tysiące osób, prosząc za pośrednictwem Matki Najświętszej o wszelkie łaski. Przykładem księżna Gryzelda z Zamoyskich Wiśniowiecka, małżonka sławnego księcia Jeremiego i zarazem matka króla Michała Korybuta, która przybyła do Sanktuarium Góreckiego w 1672 roku, polecając Matce Najświętszej swoją rodzinę i nieszczęsną Ojczyznę (nawiedzoną w tym czasie przez najazd turecki). Zapiski w „Rocznikach Serafickich” podają, że ostatnie dwie mile drogi księżna przebyła pieszo.

O dokonanych cudach za pośrednictwem Matki Bożej świadczą liczne wota dziękczynne. Na przykład Józef Radliński - przywódca Konfederatów Barskich na okręg nakielski, ofiarował dar za ocalenie życia trzech córek. Miał zresztą ku temu uzasadnione powody. Do mieszkania w którym przebywały córki wpadł granat i mimo wybuchu nie zabił żadnej nich. Górka Klasztorna to również miejsce licznych nawróceń. Zapis z 1718 roku mówi o Żydzie, który po zmianie wiary wychował dwóch swoich synów na kapłanów katolickich. Warto wspomnieć jeszcze o słynnym

źródełku, które znajduje się na terenie Sanktuarium. Jego woda ma właściwości lecznicze. Dowodzi tego m.in. świadectwo Jana Grzybowskiego - organisty z kościoła parafialnego w Łobżenicy, którego matka została uleczona dzięki niej z paraliżu. Zdarzenie miało miejsce w 1942 roku. Właściwości zdrowotne wody z „cudownego źródła” potwierdzają zresztą środowiska naukowe w Polsce.

Z Górką Klasztorną związane są również tragiczne historie. Pierwszy drewniany kościół pod wezwaniem Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny, który prawdopodobnie powstał w 1111 roku, został spalony w czasach reformacji. Sprawczynią była Urszula Ostrożanka – właścicielka dóbr łobżenickich i fanatyczna kalwinistka. „Jędzę Ostrożankę”, bo tak nazywano ją na Krajnie, spotkała za to kara. Kobieta spadła z urwiska. Nie przstraszyło to jednak jej syna - Andrzeja Krotowskiego, który nakazał zasypanie kamieniami studzienki z cudownym źródłem. Protestanckie wybryki ukrócił dopiero starosta Krzysztof Kościelecki, który zagroził, że nie zawaha się przelać krwi dla ukrócenia prześladowań katolików. Dla wzmocnienia ich wymowy przybył do Górki Klasztornej wraz z rodziną i nadwornym kapelanem (proboszczem z Głubczyna).

Również nowy kościół i pomieszczenia klasztorne, pobudowane w XVII i XVIII wieku, dopadła fala prześladowań ze strony innowierców. W nocy z 24 na 25 kwietnia 1907 roku doszło do wielkiego pożaru. W jego wyniku spłonął ołtarz główny wraz z cudownym obrazem Matki Bożej. Świątynia przed podpaleniem została ograbiona. Najtragiczniejsze dzieje tego miejsca związane są jednak z okresem II wojny światowej. Klasztor w Górcie Klasztornej przekształcono wówczas w tymczasowy obóz koncentracyjny. Mordy na jego terenie dokonywane były z niebywałym okrucieństwem. Niezwykle tragiczny los spotkał zwłaszcza Annę Jaworską – bohaterkę Powstania Wielkopolskiego, która została rozerwana żywcem przez grupę Żydów. Rozkaz do wykonania kaźni wydali niemieccy cywile, którzy zrzeszeni byli w tzw. Selbstschutzu. Podobnie okrutnie postąpili Niemcy z duchowieństwem z Krajny, które więzili na terenie klasztoru. Zostali oni rozstrzelani w nocy z 11 na 12 listopada 1939 roku w Paterku koło Nakła. Szacuje się, że niemieccy cywile dokonali ponad 200 zbrodni na ludności polskiej i żydowskiej z terenu Łobżenicy.

Najstarsze Sanktuarium Maryjne w Polsce przez wieki było pod opieką Bernardynów. Dnia 23 kwietnia 1923 ówczesny Kardynał Dalbor - Prymas Polski, uzyskawszy w Rzymie zgodę władz zakonnych, przekazał Sanktuarium w Górcie Klasztornej Zgromadzeniu Księżym Misjonarzy Świętej Rodziny. W tym roku obchodzimy więc setną rocznicę tego wydarzenia. Chociażby z tego powodu warto odwiedzić to piękne miejsce i poznać jego historię. Kto wie, a może także doświadczyć cudu.

Piotr Janusz Tomasz

(20 marca 2023, Krajenka)

kontakt: gp-zlotow@wp.pl

Górká Klasztorna

Górká Klasztorna

„Cudowne źródło”

Obraz Matki Boskiej Góreckiej

Miejsce objawienia Matki Bożej

Tablica upamiętniająca duchownych – męczenników z Górki Klasztornej

Miejsce upamiętniające ofiary niemieckiego obozu w Górcie Klasztornej

Miejsce objawienia Matki Boskiej

Fragment Misterium Męki Pańskiej, która odgrywana jest w Górcie Klasztornej każdego roku

źródła:

ks. Zachariasz Kruże, Swastyka nad Górką Klasztorną, 1987

Piotr Zygmunt Pietrzak, Historia Górki Klasztornej, Sanktuarium - Historia (opoka.org.pl), dostęp: 17 marca 2023,

HYDROGEOCHEMIA CUDOWNEJ WODY W GÓRCIE KLASZTORNEJ, WIELKOPOLSKA
HYDROGEOCHEMISTRY OF WONDERFUL WATER IN GÓRKA KLASZTORNA
(WIELOKOPOLSKA, CENTRAL POLAND) Dorota Pietrucin, Stefan Satora, Tomasz Kotowski
Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, [13_4_215.pdf \(actapol.net\)](#),

Akta IPN, zbiory własne autora